

det imidlertid ikke er denne Route, men de andre Trafikrouten paa England, der særlig for Smørret frembyde uheldige Eksportforhold, men at jeg er villig til at overveje og forhandle Spørgsmaalet om en Forbedring af Transportforholdene ogsaa for disse Routers Vedkommende." Jeg mener, at vi maa glæde os over denne Slutning af den højtærede Ministers Tale, og jeg vil haabe, at den højtærede Minister efter nærmere Overvejelse virkelig vil gøre noget i den Retning. Jeg turde maaske være saa dristig endogsaa at opfordre den højtærede Minister til at gøre noget i denne Retning ikke alene i en nær Fremtid, men saa hurtigt som muligt, idet jeg tror, at Vandbruget virkelig har Krav paa, at der bliver gjort noget. Jeg skal ikke komme nærmere ind paa de Ønsker og de Fordringer, som Agravnerne fra Tid til anden fremsætte. Et af de Punkter, hvorpaa Agravforeningen særlig har haft sin Opmærksomhed henvendt, er vore Trafik- og Transportforhold. Det vilde da være en Smøbekommen mod Agravnernes Fordringer, om Transportforholdene bleve ordnede saa tilfredsstillende som muligt, og jeg tror, at Vandbruget, som sagt, trænger til en Forbedring i saa Henseende. Jeg er ikke af dem, som just se saa forførbelig mørkt paa Forholdene. Jeg hører ikke til dem, der ønske, at der skal komme Udtalelser som „det stakkels betrængte Vandbrug" eller „de grædende Agravner", det holder jeg ikke af, lad os hellere se lidt lyse paa Forholdene. Men en Ting er absolut sikker, det er, at der er noget at gøre for Vandbruget, saa bør det gøres; thi det er et retfærdigt Krav, naar man fremsætter denne Fordring. Jeg tror, at det er et Krav, som fortjener Opmærksomhed, og som hele Samfundet kunde være tjent med at give sin Støtte. Skulde jeg endelig antyde, hvorledes jeg tænker mig, man kunde gøre i hvert Fald en Forbedring i Transportforholdene i den Retning, som den højtærede Minister antydede, saa vil jeg antage, at, naar disse Router, Kjøbenhavn-Frederiks-havn-Esbjerg paa en eller anden Maade kunde blive understøttede, og naar Lovgivningsmagten stillede sine Fordringer til disse Selskaber, kunde Kravet blive tilfredsstillt. Det behøvede ikke at være det forenede Dampstiftselskab; det var heldigere, hvis der var et andet Selskab, der ogsaa kunde faa Statssubvention, saa at det kunde sætte sine Frægter saa billigt og betryggende som muligt for Vandbruget. Det vilde jeg meget anbefale, og jeg skal, som jeg sagde før, tillade mig at rette en Opfordring til den højt-

ærede Minister om at tage denne Sag under velvillig Overvejelse.

P. Holm: Værede Medlemmer, som have noget Kendskab til det Partis Program, som jeg har den Ære at repræsentere, ville sikkert ikke finde det underligt, at denne Sag i høj Grad tiltrækker sig min og mine Meningsfællers Opmærksomhed. Den gør det for det første, fordi denne Sag er en Samfundssag af den mest indgribende nationaløkonomiske Betydning. Den gør det for det andet, fordi Fordringen om Statsdrift staar som et af de væsentligste Punkter paa det Partis Program, som vi tilhøre. Og den gør det for det tredje for mig personlig, fordi denne Sag møder mig som en gammel Bekendt her i denne Sal, idet den har været behandlet før, den Gang under andre Forhold eller rettere sagt paa en anden Maade, under andre Former. Det var under Behandlingen af Finansloven for 1890-91, at den daværende Ordfører for Flertallet denne Sal, Holstein-Ledreborg, talte netop om denne Sag. Jeg tillod mig den Gang — derfor siger jeg, at det berører mig personlig — at lunte nogle Bemærkninger til de Udtalelser, der laald fra den ærede daværende Ordfører for Finansudvalget. Idet jeg erindrede mig disse Ting, da denne Forespørgsel fremkom, og hørte de kendte Krav, der fremkom fra det ærede Medlem for Randers Amts 4de Valgkreds (Neergaard), kunde jeg ikke afholde mig fra ogsaa for mit Vedkommende at gøre nogle Bemærkninger i denne Sag. Jeg siger, at de Krav, som nu ere blevne rejste om Statsdrift kontra Privatdrift, ogsaa bleve rejste i fuldeste Maaal den Gang af den ærede Ordfører for Finansudvalget Flertallet her i Salen. Jeg skal med den højtærede Formands Tilladelse oplæse ganske saa Vinter, som indeholde Konklusionen af hans Foredrag om denne Sag, og hvori han fremsætter, hvad han for sit Vedkommende kræver. Han slutter sin Udtale af denne Sag med at sige: „Man kan ikke forlange, at private Selskaber, som bestaa af Aktionærer eller Driftsherrer, som maa tage deres privatøkonomiske Hensyn, skulle tage andre Hensyn end disse. Det er umuligt og ganske urimeligt. Man maa derfor lade en saadan Institution gaa over i Statens Hænder. Det er den eneste Maade, hvorpaa dette kan løses paa en for Samfundet virkelig betryggende Maade." Det var de Ord, hvormed den daværende Ordfører for Flertallet sluttede sin Behandling af denne Sag. Han havde talt om Esbjerg Routen, ligesom der er blevet talt derom i